

ชื่องานวิทยานิพนธ์ : การพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศของเทศบาลเมืองเมืองแกนพัฒนา
อำเภอแม่แตง จังหวัดเชียงใหม่

ผู้วิจัย : นางสาวอ้อมตะวัน สารพันธ์

ปริญญา : พุทธศาสตรมหาบัณฑิต (รัฐประศาสนศาสตร์)

คณะกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์

: ผศ.ดร.ประเสริฐ ปอนถิ่น , พธ.บ.(ศาสนา), M.S.W (Social Work),
ปร.ด. (การบริหารการพัฒนา)

: ดร.ศรีธน์ นันทาลิต , น.บ.(นิติศาสตร์), น.ม.(นิติศาสตร์), รป.ม.
(รัฐประศาสนศาสตร์), Ph.D. (Public Administration)

วันที่สำเร็จการศึกษา : ๙ ธันวาคม ๒๕๖๐

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ คือ ๑) เพื่อศึกษาองค์ประกอบการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศในเทศบาลเมืองเมืองแกนพัฒนา อำเภอแม่แตง จังหวัดเชียงใหม่ที่เป็นอยู่ในปัจจุบัน ๒) เพื่อศึกษาการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศในเทศบาลเมืองเมืองแกนพัฒนา อำเภอแม่แตง จังหวัดเชียงใหม่ ๓) เพื่อนำหลักกรรมวิธีบท ๔ มาประยุกต์ใช้ ในการบริหารจัดการด้านการท่องเที่ยวเชิงนิเวศในเทศบาลเมืองเมืองแกนพัฒนา อำเภอแม่แตง จังหวัดเชียงใหม่ การศึกษาวิจัยครั้งนี้ ดำเนินการตามระเบียบวิธีวิจัยแบบผสม (Mixed Method Research) โดยเป็นการวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) และการวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) โดยกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย คือประชาชนที่มีสิทธิ์เลือกตั้ง ตั้งแต่อายุ ๑๘ ปีขึ้นไป เป็นประชากรในการศึกษา โดยเลือกประชาชนที่อยู่ในเขตเทศบาลเมืองเมืองแกนพัฒนา อำเภอแม่แตง จังหวัดเชียงใหม่ จำนวน ๔๐๐ คน จากจำนวนประชากร ๑๑,๑๖๒ คน และการวิจัยเชิงคุณภาพ ด้วยการสัมภาษณ์เชิงลึก (In-Depth Interview) กับผู้ให้ข้อมูลสำคัญ (Key Informant) และใช้เทคนิคการวิเคราะห์เนื้อหาประกอบบริบท

ผลการศึกษาวิจัยพบว่า

๑) องค์ประกอบการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศในเทศบาลเมืองเมืองแกนพัฒนา อำเภอมะแม่ง จังหวัดเชียงใหม่ ประชาชนมีความพึงพอใจโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.06$, S.D. = 0.630) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่าอยู่ในระดับมากทุกด้าน สามารถเรียงลำดับความคิดเห็นของประชาชนได้ดังนี้ ความพึงพอใจด้านพื้นที่มีระดับสูงสุด ($\bar{X} = 4.15$, S.D. = 0.779)

๒) การพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศในเทศบาลเมืองเมืองแกนพัฒนา อำเภอมะแม่ง จังหวัดเชียงใหม่ พบว่าแหล่งท่องเที่ยวในเทศบาลเมืองเมืองแกนพัฒนา มีการดำเนินงาน โดยเริ่มการเชื่อมโยงบุคคลหรือกลุ่มบุคคลที่ดำเนินการเกี่ยวกับการพัฒนาการท่องเที่ยวแยกเครือข่าย ออกเป็น 4 กลุ่ม ๑) กลุ่มเครือข่ายผู้บริหาร ๒) กลุ่มผู้นำชุมชน ๓) กลุ่มเครือข่ายภาคประชาชน ๔) กลุ่มเครือข่ายผู้ประกอบการ เป็นเมืองที่คนมีอัธยาศัยดี มีความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ มีวิถีชีวิต ที่น่าชื่นชมนักท่องเที่ยวได้มาสัมผัสวิถีชีวิตธรรมชาติ ศิลปวัฒนธรรม เมืองประวัติศาสตร์ มีพื้นฐานอาชีพเกษตรกร และโดยอาชีพเกษตรยังคงเกี่ยวพันการท่องเที่ยวเชิงนิเวศได้เป็นอย่างดี สารของแหล่งท่องเที่ยวในเทศบาลเมืองเมืองแกน มีต้นทุนทางธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมที่เอื้อต่อการท่องเที่ยว ดินดี น้ำดี ธรรมชาติดี ศิลปวัฒนธรรม อารยธรรมเก่าแก่ มีวิถีชีวิตดั้งเดิม มีธรรมชาติที่งดงาม มีศิลปวัฒนธรรมที่เป็นของตนเอง มีกลิ่นไอวิถีชีวิตท้องถิ่น ความเชื่อมโยง ในภูมิสถาปัตการท่องเที่ยว มีการดำเนินการอย่างเป็นระบบทั้งแผนที่เส้นทางท่องเที่ยว มีอาสาสมัครมัคคุเทศก์ท้องถิ่น มีเส้นทางเดินรถที่เข้าออก 4 เส้นทาง ถนนแห่งการท่องเที่ยว มีป้ายประชาสัมพันธ์แนะนำนักท่องเที่ยว มีวัด งานหาวนึ่งที่เมืองแกน แหล่งเตาเผาอินทิล อนุสาวรีย์พระเจ้าสามฝั่งแกน เสาหลักเมืองอินทิล และที่พักโฮมสเตย์ ไว้เพื่อรองรับนักท่องเที่ยว และการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงนิเวศได้เป็นอย่างดี

๓) การนำธรรมเนียมปฏิบัติ มาประยุกต์ใช้ ในการบริหารจัดการด้านการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ ในเทศบาลเมืองเมืองแกนพัฒนา อำเภอมะแม่ง จังหวัดเชียงใหม่ หลักธรรมเนียมปฏิบัติธรรม ยังคงเป็นหลักธรรมาภิบาลบริหารงานที่นำไปสู่ความสำเร็จแห่งผลที่มุ่งหมายฉันทะ วิริยะ จิตตะ วิมังสา ความขยันหมั่นเพียรมีการเอาใจใส่ในงานรู้จักวิเคราะห์ ปรับปรุง แก้ไข พัฒนาจะสามารถ เพิ่มประสิทธิภาพ ประสิทธิผลของการบริหารการพัฒนาการท่องเที่ยวได้ดี นำมาปรับใช้ ในการทำงาน รักงานที่ทำ ขยันทำงาน รับผิดชอบงาน และรู้จักไตร่ตรองให้ถี่ถ้วนการพัฒนา การท่องเที่ยวก็จะเกิดการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงนิเวศสมบูรณ์และยั่งยืนสืบไป

ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย ควรส่งเสริมโดยการดำเนินตามนโยบายวางไว้ไปปฏิบัติ อย่างแท้จริง อบรมมัคคุเทศก์น้อย มัคคุเทศก์ท้องถิ่น อย่างต่อเนื่องและเป็นรูปธรรม สร้างงาน ในชุมชนให้เกิดประโยชน์แก่ประชาชน พัฒนาการท่องเที่ยวอย่างจริงจัง ทั้งในรูปแบบของการให้ ความรู้ สร้างความเข้าใจและส่งเสริมการประยุกต์ใช้เพื่อให้สอดคล้องกับสภาพพื้นที่ให้เกิดผลได้ อย่างแท้จริง เชิงปฏิบัติการ ผู้บริหารเทศบาลจะต้องเป็นผู้ที่มีวิสัยทัศน์ในการบริหาร มีความรับผิดชอบต่อมีจิตสำนึกในการทำงาน คำนึงถึงประโยชน์ของประชาชนเป็นหลัก คำนึงถึงการใช้ ทรัพยากรที่มีอยู่ ได้แก่ คน (บุคลากรและประชาชน) งบประมาณ วัสดุอุปกรณ์ และอื่นๆ อย่างคุ้มค่า เพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดแก่ประชาชนในชุมชนและเพื่อการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงนิเวศให้เกิดผลที่ชัดเจน

Thesis Title : The Ecotourism Development of Muangkaen Municipality
Mae Taeng District, Chiang Mai Province

Researcher : Miss Aomtawan Saraphun

Degree : Master of Arts (Public Administration)

Thesis Supervisory Committee

: Asst.Prof. Dr. Prasert Ponthin, B.A. (Legion), M.S.W. (Social Work), D.P.A. (Development Administration)

: Dr. Sriton Nuntali, LL.B. (Law), LL.M. (Law), M.P.A. (Public Administration), Ph.D. (Public Administration)

Date of Completion : December 9, 2017

Abstract

The objectives of the research were as follows: 1) to study the components of ecotourism development in Muangkaen Municipality, Mae Taeng district, Chiang Mai Province, 2) to study the development of ecotourism in Muangkaen Municipality, Mae Taeng district, Chiang Mai Province, and 3) to apply the four principles of Iddhapāda of ecotourism management in Muangkaen municipality, Mae Taeng district, Chiang Mai province. This study is mixed method research by quantitative research and qualitative research. The samples are electorate over 18 years old, 400 populations in education by choosing the people in Muang municipality, Mae Taeng district, Chiang Mai province from 11,162 populations and qualitative research by interviewing In-Depth Interview with key informants and use contextual content analysis techniques.

The findings of this research as follows:

1) To study the components of ecotourism development in Muang Kaen Municipality, Mae Taeng District, Chiang Mai Province. The overall satisfaction of people were at the high level ($\bar{x} = 4.06$, S.D. = 0.630). When considering each aspect was found at the high level all aspects. People's opinions can be sorted as follows: Area satisfaction was at the highest level ($\bar{x} = 4.15$, S.D. = 0.779)

2) Ecotourism development in Muang Kaen Municipality, Mae Taeng district, Chiang Mai province found that Muang Kaen Municipality was to operate by linking individuals or groups of people involved in tourism development into four

groups as follows: 1) executives network, 2) community leaders, 3) public sector network, 4) entrepreneurial network. It's a nice city, be generous, and there are lifestyle that admire tourists to experience the natural way of life, arts & culture , historic city, basic farmer and agriculture still supports ecotourism as well. The content of tourist attractions in Muang Kaen Municipality there are natural and environmental capitals that accommodate to tourism, good soil, good water, good nature, art and culture, ancient civilization, traditional way of life, beautiful nature, culture of their own and local lifestyle. The link in tourism landscape have systematic route map, local volunteer guides, 4 accessible routs, road of tourism, travel advice board, temple, winter festival in Muang Kaen, Inthakhin furnace, Phra Chao Sam Fang Kaen Munument, Inthakhin City Pillar and homestay in order to support tourists and ecotourism development as well.

3) The principle of four Iddhipādas application are to manage ecotourism in Muang Kaen Municipality, Mae Taeng district, Chiang Mai. The principle of four Iddhipādas are still the principles of management leading to successful achievement, Chanda, Viriya, Citta and Vimamsā. The diligence is attention to the work, analysis, improvement, development that can be increased the effectiveness management of tourism development as well, to adapt to work, love to work diligent working, responsible for work and to recognize thoroughly in tourism development, it will complete and sustainable ecotourism development.

Policy recommendations should be promoted the implementation of the policy in order to set it up for truly adoption, the junior guides, local guides continuous and concrete. To create jobs in the community to benefit the people, seriously tourism development both the form of knowledge, understanding and promoting the application consistent with the area condition to be truly fruitful. Action, administrators of Municipality must have the vision of management, responsibility, consciousness of work, considering into the benefits of the people and resources usage such as human being (personnel and people), budgets, materials and others worthily in order to maximize benefits for the people in the community and ecotourism produces clear result.

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยดี ด้วยความเมตตาของประชาชน และคณะกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ รวมทั้งคณะกรรมการที่ปรึกษาอันประกอบด้วย ผศ.ดร.ประเสริฐ ปอนถิ่น ประธานกรรมการ ดร.ศรีธเน นันทาลิต พระครูภาวนาโสภิต,วิ.,ดร ผศ.ดร.เสน่ห์ ใจสิทธิ์ ดร.สามารถ บุญรัตน์ พระปริญา จิตตธัมโม และพระมหาไกรสร โชติปัญญา คณาจารย์ จากมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตเชียงใหม่ ซึ่งต้องขอกราบขอบพระคุณ เป็นอย่างสูง

ขอขอบพระคุณท่านนายกเทศมนตรีเมืองเมืองแกนพัฒนา อำเภอแม่แตง จังหวัด เชียงใหม่ นายกเทศมนตรีตำบลแม่หอพระ ตำบลแม่หอพระ อำเภอแม่แตง จังหวัดเชียงใหม่ ที่ให้ความอนุเคราะห์เก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย พี่น้องประชาชนชาวเมืองแกนที่ให้ความอนุเคราะห์ ช่วยตอบแบบสอบถามทุกท่าน และขอขอบคุณอาจารย์สมบุญ ใจกลางดุก ที่ให้คำปรึกษา ในบทความภาษาอังกฤษ

ขอกราบขอบพระคุณ คุณแม่จันทร์ โกสุโท คุณพ่อศรัชย สารพันธ์ พร้อมทั้ง ครอบครัวสารพันธ์ ที่ได้เมตตาอนุเคราะห์สนับสนุนทุนการศึกษา และคอยให้กำลังใจในการศึกษาเล่าเรียน สุดท้ายนี้ ผู้วิจัยขอขอบพระคุณ เพื่อนๆ รัฐประศาสนศาสตร์ มหาบัณฑิตรุ่นที่ ๔ ทุกรูป-คน ที่คอยให้คำแนะนำช่วยเหลือและให้กำลังใจด้วยดีเสมอมา

คุณค่าและประโยชน์ใดๆ อันพึงมีจากการวิจัยฉบับนี้ ผู้วิจัยขอน้อมบูชาเป็นกตเวทิตาคุณ แก่ครูบาอาจารย์ บิดามารดา ญาติสนิทมิตรสหาย ที่เป็นกำลังใจสนับสนุนในทุกๆ เรื่อง รวมทั้ง บุรพจารย์และผู้มีพระคุณทุกท่านที่ได้ร่วมกันสรรค์สร้างงานวิจัยฉบับนี้ให้แก่ผู้วิจัยจนประสบผลสำเร็จลุล่วงด้วยดี

นางสาวอ้อมตะวัน สารพันธ์

๙ ธันวาคม ๒๕๖๐